

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku "G. Materiały Budowlane" S.A. w L.

przy uczestnictwie A. K. i "P." sp. z o.o. w L.

o wpis zmiany wierzyciela hipotecznego w księgach wieczystych Kw [...]

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 16 marca 2007 r.,

zażalenia uczestnika "P." sp. z o.o. w L.

na postanowienie Sądu Okręgowego w L.

z dnia 15 stycznia 2007 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 15 stycznia 2007r. Sąd Okręgowy w L. odrzucił zażalenie uczestnika postępowania „P.” spółki z o. o. w L. na postanowienie tego Sądu z dnia 15 grudnia 2006 r. odrzucające skargę kasacyjną uczestnika od postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 21 września 2006 r.

Przyczyną odrzucenia zażalenia było nieuiszczenie od niego opłat przez zawodowego pełnomocnika uczestnika (art. 130² § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 19 ust. 3 pkt. 2 i art. 20 ust.1 w zw. z art. 44 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.).

Sąd Okręgowy stwierdził, że nie zgłoszono także w zażaleniu wniosku o zwolnienie od opłat od zażalenia. Wskazał, że wprawdzie pełnomocnik zawarł w nim wniosek o „zwolnienie w całości strony przeze mnie reprezentowanej na podstawie oświadczenia prawnego złożonego przy skardze kasacyjnej i podpisanego przez J. W.”, ale w ocenie Sądu z treści tego wniosku nie wynika czego ma on dotyczyć. Nie wynika też z oświadczenia podpisanego przez J. W. na k. 333, jakiej treści wniosek miałby być przedmiotem rozpoznania w związku z wniesieniem zażalenia. W szczególności nie wiadomo, zdaniem Sądu, czy zawarty w zażaleniu wniosek miałby dotyczyć zwolnienia od kosztów sądowych, a jeżeli tak, to w jakiej części. Jeżeli miałby on dotyczyć tego samego, co wniosek zawarty w odrzuconej skardze kasacyjnej, to jest „zwolnienia w całości od opłat od skargi kasacyjnej”, to zdaniem Sądu zażalenie i tak podlega odrzuceniu, bowiem powinna być od niego uiszczona opłata od zażalenia, a wniosek o zwolnienie od opłat od skargi kasacyjnej jest bezprzedmiotowy, skoro została ona odrzucona, choć nieprawomocnie.

Sąd stwierdził też, że przy ewentualnej wykładni treści wniosku zawartego w zażaleniu nie można odwołać się do oświadczenia dołączonego do skargi kasacyjnej i dalszych oświadczeń J. W., bowiem dotyczą one jego sytuacji rodzinnej i majątkowej jako osoby fizycznej, a nie jest on uczestnikiem postępowania, którym jest spółka z o. o. „P.” w L.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pełnomocnik uczestnika wniósł o jego uchylenie i wskazał, że w zażaleniu zawarty był wniosek o zwolnienie uczestnika w całości od opłaty od zażalenia, a jego treść była zrozumiała, mimo oczywistej omyłki polegającej na opuszczeniu kilku wyrazów. Sąd Okręgowy nie powinien mieć trudności ze zrozumieniem treści wniosku, tym bardziej, że odwoływał się on do analogicznego wniosku zawartego w skardze kasacyjnej. Oczywista omyłka pełnomocnika nie może być, zdaniem skarżącego, podstawą do odrzucenia środka odwoławczego, skoro oczywiste omyłki Sądu ulegają naprawieniu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżącemu nie można odmówić słuszności.

Zawarta w zażaleniu na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej treść wniosku zacytowanego na wstępie jest bez wątpienia zrozumiała dla przeciętnego odbiorcy, mimo opuszczenia słów wskazujących na przedmiot wniosku. Jest oczywiste, że dotyczy on zwolnienia od opłat od zażalenia, nawet jeżeli pominąć odwołanie się w nim do analogicznego wniosku zawartego w skardze kasacyjnej, dotyczącego zwolnienia od opłat od skargi w całości. Podobnie oczywiste jest, że wniosek o zwolnienie od opłat zawarty w skardze kasacyjnej dotyczy opłaty od tej skargi, a wniosek o zwolnienie od opłat zawarty w zażaleniu dotyczy opłaty od zażalenia, co jednak nie uniemożliwia odwołania się skarżącego w zażaleniu do wniosku o zwolnienie od kosztów zawartego w skardze kasacyjnej. Bez wątpienia nie utrudnia też zrozumienia treści i przedmiotu wniosku o zwolnienie od opłaty od zażalenia, nawet jeżeli Sąd Okręgowy uznał wniosek zawarty w skardze kasacyjnej za bezprzedmiotowy z powodu jej nieprawomocnego odrzucenia. Tylko zatem na marginesie można więc stwierdzić, że wniosek ten oczywiście nie jest bezprzedmiotowy do czasu uprawomocnienia się postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej, co, jak wskazano wyżej, nie ma jednak znaczenia ani dla możliwości zrozumienia treści wniosku o zwolnienie od opłat zawartego w zażaleniu ani dla jego rozstrzygnięcia.

Nie było zatem podstaw do odrzucenia zażalenia z powodu nieuiszczenia opłaty, skoro zawierało ono wniosek o zwolnienie od opłaty od zażalenia, a dla

spełnienia wymogu załączenia oświadczenia o stanie majątkowym i dochodach odwoływało się do takiego oświadczenia złożonego przy skardze kasacyjnej. Wprawdzie rację ma Sąd Okręgowy wskazując, że oświadczenie to złożone zostało przez J. W. i przedstawia jego stan rodzinny i majątkowy, choć uczestnikiem jest spółka z o. o. „P.”, trzeba jednak stwierdzić, że status prawny tego uczestnika nie został wyjaśniony żadnym dokumentem, choć taka potrzeba niewątpliwie zachodziła skoro z akt wynika, że firma ta występowała w sprawie zarówno jako spółka cywilna (np. wpis hipoteki na k. 276), jak i jako spółka jawna (np. k. 230) oraz spółka z o. o. W takiej sytuacji wyjaśnienia przez Sąd wymagało także w jakim charakterze występuje w sprawie J. W., który podpisał apelację oraz udzielił adwokatowi w imieniu spółki z o. o. „P.” pełnomocnictwa do wniesienia skargi kasacyjnej.

Niezależnie od tego trzeba stwierdzić, że jeżeli zachodzą wątpliwości co do zupełności oświadczenia o stanie majątkowym lub inne wątpliwości dotyczące jego treści, Sąd powinien wezwać do ich wyjaśnienia także wówczas, gdy strona jest reprezentowana przez pełnomocnika.

Do chwili rozstrzygnięcia zawartego w zażaleniu wniosku o zwolnienie od opłat, niedopuszczalne jest odrzucenie zażalenia z powodu ich nieuiszczenia.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie jako wydane bez podstawy prawnej (art. 398¹⁶ w zw. z art. 394¹) § 3 k.p.c.).